

Вовки

Іван Бунін

З книги "Темні алеї"

Переклад Олександра Грязнова

Пітьма теплої серпневої ночі, ледве видні тьмяні зірки, що де-не-де миготять в захмареному небі. М'яка, нечутна від глибокого пилу дорога в полі, по якій котиться візок з двома молодими сідокми – дрібнопомісною панянкою і юнаком гімназистом. Похмурі зірниці освітлюють інколи пару робочих коней зі сплутаними гривами, що рівно біжать у простій упряжі, картуз і плечі хлопця в плоскінній сорочці на козлах, на мить відкривають попереду поля, спустілі після робочої пори, і дальній печальний лісок. Вчора ввечері на селі був шум, крик, боязке гавкання і виск собак: з дивовижною зухвалістю, коли по хатах вже вечеряли, вовк зарізав у одному дворі вівцю і мало не заніс її – вчасно вискочили на собачий гвалт мужики з палицями і відбили її, вже здохлу, з розірваним боком. Тепер панянка нервово регоче, запалює і кидає в темряву сірники, весело вигукуючи:

— Вовків боюся!

Сірники освітлюють видовжене, грубувате лице юнака і її збуджене личко з широкими вилицями. Вона кругло, по-малоросійськи, пов'язана червоною хусткою, вільний виріз червоної ситцевої сукні відкриває її круглу, міцну шию. Хитаючись на бігу візка, вона палить і кидає в темряву сірники, немов не помічаючи, що гімназист обіймає її і цілує то в шию, то в щічку, шукає її губи. Вона відсуває його ліктем, він навмисно голосно і просто, маючи на увазі хлопця на козлах, говорить їй:

— Віддайте сірники. Мені нічим буде прикурити.

— Зараз, зараз! – кричить вона, і знову спалахує сірник, потім зірниця, і пітьма ще густіше сліпить теплою чорнотою, в якій усе здається, що візок котиться назад. Нарешті вона поступається йому довгим цілунком в губи, як враз, поштовхом мотнувши їх обох, візок ніби натикається на щось – хлопець круто осаджує коней.

— Вовки! – вигукує він.

В очі б'є заграва пожежі вдалині праворуч. Візок стоїть навпроти того ліска, що відкривався при зірницях. Лісок від заграви став тепер чорним і весь невиразно тремтить, як тремтить і все поле перед ним в похмуро-червоному трепету від того полум'я, що, жадібно злітаючи в небо, палає поміж хиткими тінями диму десь у версті від візка, нуртує все жаркіше і грізніше, охоплює горизонт все вище і ширше, — здається, що жар його вже доходить до обличчя, до рук, видно навіть над чорнотою землі червоне переплетення якогось згорілого даху. А під стіною лісу стоять, багрово сіріючи, три великих вовка, і в очах у них миготить то наскрізний зелений блиск, то червоний, — прозорий і яскравий, як гарячий сироп варення з червоної смородини. І

коні, гучно захрипівши, раптом диким галопом кидаються вбік, ліворуч, по ріллі; хлопець, на віжках, валиться назад, а візок, зі стуком і тріском, мотаючись, б'ється по скибах...

Деся над яром коні ще раз зметнулись, та вона, скочивши, встигла вирвати віжки із рук ошелешеного хлопця. Тут вона з розмаху полетіла у козли і розсікла щоку об щось залізне. Так і залишився на все життя легкий шрам у куті її губ, і, коли у неї питали, звідки він, вона з задоволенням посміхалась.

— Діла давно минулих днів! – говорила вона, згадуючи те давнє літо, серпневі сухі дні і темні ночі, молотьбу на току, ожереди нової пахучої соломи і неголеного гімназиста, з яким вона лежала в них вечорами, дивлячись на яскраво-миттеві дуги зірок, що падали. – Вовки злякали, коні понесли, — говорила вона. – А я була гаряча, відчайдушна, кинулась зупиняти їх...

Ті, кого вона ще не раз любила у житті, казали, що нема нічого милішого за цей шрам, схожий на тонку постійну посмішку.

7.10.40